

vegtilsynet

2018

Årsrapport

E18 mellom Kristiansand og Stavanger

Innhold

Leders beretning	5
Introduksjon til virksomheten og hovedtall	8
Årets aktiviteter og hovedtall	12
Styring og kontroll i virksomheten	22
Vurdering av fremtidsutsikter	27
Årsregnskap	30

Rv. 7 fra Geilo og vest over Hardangervidda

Leders beretning

Til grunn for Vegtilsynets virksomhet ligger en visjon om at det ikke skal forekomme ulykker med drepte eller hardt skadde i transportsektoren. Hovedmålet vårt i 2018 har vært å bidra til at Statens vegvesen og Nye Veier AS sin virksomhet blir utøvd sikkert og formålstjenlig, til det beste for trafikantene.

Antall omkomne på norske veier i 2018 er blant det laveste tallet på 70 år. Det er mange forhold som påvirker sikkerhetsnivået på riksveiene. Vår vurdering er at Vegtilsynet spiller en viktig, men avgrenset rolle for å nå målene i arbeidet med sikre veier og nullvisjonen. Det er grunn til å tro at arbeidet vårt bidrar til å opprettholde og bedre sikkerheten på riksvegene. Størst effekt på sikkerheten på vegen oppnås gjennom systematisk innsats over tid både av tilsyn, vegmyndigheter og andre aktører.

Tre viktige prioriteringer i 2018 har vært å holde høy kvalitet på tilsynsutøvelsen, tilrettelegge for effektiv tilsynsvirksomhet og bidra til et formålstjenlig regelverk i vegsektoren.

Våre tilsyn er risikobasert og prioriteres med utgangspunkt i de sikkerhetsmessige utfordringene vi ser i vegsektoren, og hvor vår innsats vil ha størst effekt. Vi ser en utvikling der teknologi, digitalisering, nye konsept og driftsformer er viktige for å få mer transport for mindre. Dette har betydning for vårt tilsynsarbeid og ikke minst vår oppgave med å foreslå endringer i regelverket.

Vi har publisert 15 tilsynsrapporter i 2018. Tilsynssakene omhandler temaene klimatilpasning i plan- og driftsfasen av vegene, tunnelsikkerhet, trafikkberedskap på værutsatte strekninger og vinterdrift.

I våre tilsyn innen klimatilpasning er hovedbildet at det er store svakheter i arbeidet med å ha oversikt over skredsikring- og skredverntiltak, sørge for tilstrekkelig inspeksjon og at objektene blir driftet i tråd med krav. I arbeidet med reguleringsplaner fant vi at virkningene av klimaendringer i stor grad blir vurdert, men at klimafaktor til dels blir beregnet ulikt.

Når det gjelder tilsyn innen temaet tunnelsikkerhet var hovedfunnene at resultat fra periodiske inspeksjoner av tunneler ikke blir fulgt opp av Vegdirektoratet i samsvar med tunnelsikkerhetsforskriften. Vi fant også mangler i beredskapsplanene, samt alvorlige feil med sikkerhetsutstyret i undersøkte tunneler.

Vår vurdering etter oppfølging av tilsyn med trafikkberedskap på værutsatte strekninger i 2017 og nytt tilsyn i 2018, er at arbeidet utføres i samsvar med krav.

I 2018 har vi brukt mer ressurser enn i 2017 på å bidra til formålstjenlig regelverk innen vegsektoren. Vi har startet prosjektet «Regelverk i vegsektoren», der målet er å utvikle en metode for å understøtte forslag til regelverksendringer i tråd med vårt ansvarsområde og mandat.

Vegtilsynet har i 2018 vært bemannet i henhold til rammene, som er 15 stillinger. Vi har gjort flere digitaliseringstiltak, som for eksempel bruk av skyløsninger og eFormidling.

Vegtilsynets regnskap for 2018 er avsluttet innenfor budsjett, med et mindreforbruk på kr 1 519 000.

Totalt sett er jeg fornøyd med samlet måloppnåelse i 2018 og vårt bidrag til å oppfylle fastsatte hovedmål. Aktivitetene i 2018 har i stor grad vært i samsvar med planer, og resultatene som forventet.

Voss, 26.04.2019

Trude Tronerud Andersen
direktør

*Bergsøysundbrua på Rv. 70 mellom Aspøya og Bergsøya
i Møre og Romsdal.*

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Myndighet, ansvarsområde og overordnede mål

Vegtilsynet skal kontrollere og føre tilsyn med Statens vegvesens og Nye Veier AS sin virksomhet knyttet til riksveginfrastrukturen.

Vi skal også foreslå endringer i regelverket, ta initiativ til FoU-arbeid, samt delta i internasjonalt arbeid.

Samferdselsdepartementet har i tildelingsbrevet for 2018 satt følgende hovedmål:

En visjon om at det ikke skal forekomme ulykker med drepte eller hardt skadde i transportsektoren.

Til dette hovedmålet skulle vi bidra til at Statens vegvesen og Nye Veier AS sin virksomhet blir utøvd sikkert og formålstjenlig til det beste for trafikantene.

Prioriteringer i 2018 knyttet til hovedmålet var:

- holde høy kvalitet på tilsynsutøvelsen
- tilrettelegge for effektiv tilsynsvirksomhet
- bidra til erfaringsdeling og læring gjennom aktiv formidling av tilsynssaker og andre aktiviteter
- være en aktiv pådriver for et sikkert og formålstjenlig vegnett i tråd med den overordnede transportpolitikken
- bidra til formålstjenlig regelverk

Vegtilsynet ble også bedt om å føre tilsyn med etterlevelse av Kommisjonsdelegert forordning 886/2013 og 962/2015.

Andre krav til Vegtilsynets virksomhet i 2018 var:

- at arbeidet med samfunnssikkerhet er målbart, systematisk og sporbart
- at det planlegges og iverksettes effektiviseringstiltak

- at det finnes en forsvarlig risikostyring og intern kontroll av virksomheten i Vegtilsynet
- å ivareta Norges interesser i relevante internasjonale fora i EU/EØS-området i samråd med Samferdselsdepartementet

Organisasjon og ledelse

Vegtilsynet er lokalisert på Voss, og er et forvaltningsorgan underlagt etatsstyring fra Samferdselsdepartementet.

Vegtilsynet er organisert i fagområdene tilsyn, veg, juridisk samt drift og utvikling.

Et tilsynslag består hovedsakelig av en tilsynsleder samt juridisk og vegfaglig kompetanse. Fagområde veg har også ansvar for den risiko- og vesentlighetsvurderingen som ligger til grunn for tilsynsprogrammet. Juridisk har ansvar for arbeidet med å foreslå endringer i regelverk. Fagområdet drift og utvikling er ansvarlige for intern drift og organisasjonsutvikling og har ansvar for økonomi, personalforvaltning, saks- og arkivsystem, intern sikkerhet, IKT og kommunikasjon.

Vegtilsynet har 15 stillinger, og ved årets slutt hadde Vegtilsynet 13 fast ansatte. En stilling er ledig, og en ansatt har ulønnet permisjon. I løpet av 2018 har tre fast ansatte og en vikar sluttet, og tre ansatte tiltrådt. Antall ansatte i Vegtilsynet er i samsvar med bemanningsrammen som er gitt for 2018.

Presentasjon av utvalgte hovedtall

Tabellen viser nøkkeltall knyttet til kostnader for de siste tre årene.

Nøkkeltall*	2016	2017	2018
Fast ansatte	12	14	13
Antall årsverk	11,8	13,3	13,4
Samlet tildeling (1000 NOK)	17 589	20 169	20 229
Utnyttelsesgrad av bevilgningen (%)	89 %	88 %	93 %
Driftsutgifter (1000 NOK)	15 567	17 729	18 780
Lønnsandel av driftsutgifter (%)	56 %	64 %	66 %
Konsulentandel av driftsutgifter (%)	19 %	6%	8 %

* regnskap er ført etter nettoføringsordning

Per 31.12.2018 var én ansatt i ulønnet permisjon og ansatt nylig sluttet. Antall fast ansatte gjennom året har derfor i hovedsak vært 15 personer.

Tabellen under inneholder volumtall for de viktigste av Vegtilsynets aktiviteter de siste tre årene.

Volumtall, kjerneaktiviteter	2016	2017	2018
Antall tilsynssaker	8	14	15
Antall forslag endring i regelverk	5	2	0
Antall FoU-prosjekter	1	0	1

Fra inspeksjon av skrednett i Region midt

Årets aktiviteter og resultater

Vegtilsynet har i 2018 i all hovedsak gjennomført aktiviteter og oppnådd resultater i tråd med mål og prioriteringer som satt i tildelingsbrevet fra Samferdselsdepartementet.

Vegtilsynet har i 2018 en utnyttelsesgrad på 93 prosent av bevilgningen, som er en økning sammenlignet med de to foregående årene.

Tilsyn

Mål:

- holde høy kvalitet på tilsynsutøvelsen
- tilrettelegge for effektiv tilsynsvirksomhet

Samlede resultater og effekter

Revisjonsmetodikken i Vegtilsynet er i tråd med internasjonale standarder (ISO 19011 og ISO 9001), og det arbeides kontinuerlig for at tilsynet skal holde høy faglig kvalitet.

I 2018 lukket vi tolv avvik fra sju tilsynssaker. Disse tilsynsrapportene ble avgitt i 2016, 2017 og første del av 2018. Vi lukker avvik etter at tilsynspart har rettet avviket, eller gjennomført tiltak for å hindre gjentakelse. Vår vurdering er at vi oppnår resultat når avvik er lukket.

I tilsynsarbeidet med Statens vegvesen oppnådde vi følgende resultater i 2018:

- bedre trafiksikkerhet i arbeidsvarslingsområder gjennom mer systematisk oppfølging og kontroller
- bedre kvalitetssikring og oppfølging av styringsinformasjon fra driftskontrakter
- bedre rutiner for å ta inn virkninger av klimaendringer i ROS-analyser, beregne klimafaktor og utarbeide kontrollplaner i reguleringsplanfasen
- bedre planverk for trafikkberedskap på omkjøringsrutene gjennom at problem-punkt er kartlagt, og at spesielle forhold ved omkjøringsrutene er beskrevet

I tilsynsarbeidet med Nye Veier AS oppnådde vi følgende resultater i 2018:

- Vi har gjennomført ett tilsyn mot Nye Veier AS i 2018. Saken er ikke lukket, men den har bidratt til å sette fokus på klimaendringer, reguleringsplanprosessen og styringssystemet

Det går frem av tabellen under hvilke avvik som er åpne pr 31.12.18

Sak nr.	Åpne avvik per 31.12.18	Tilsynspart	Antall avvik
2017-01	Inspeksjoner med grunnlag for drift og vedlikehold	SWV Region øst	6
2017-02	Inspeksjon av bruer	SWV Region vest	5
2017-12	Trafikksikkerhet ved arbeid i tunnel	SWV Region vest	6
2018-01	Krav til bruk av ledebil ved tunnelarbeid	Vegdirektoratet	4
2018-04	Beredskapsplanlegging for værutsatte strekninger	SWV Region vest	1
2018-05	Klimatilpasning i driftsfasen, ras og skredsikring	SWV Region midt	2
2018-07	Klimatilpasning i driftsfasen, ras og skredsikring	SWV Region nord	5
2018-08	Tunnelsikkerhet, periodiske inspeksjonar	Vegdirektoratet	5
2018-12	Klimatilpasning i driftsfasen, ras og skredsikring	SWV Region vest	8
2018-13	Klimatilpasning i vegprosjekter, planfasen	SWV Region vest	3
2018-14	Beredskap i Frogntunnelen	SWV Region øst	5

Status for tilsynsvirksomheten i 2018

Vegtilsynet videreutviklet i 2017 metode for å identifisere tilsynssaker, slik at tilsynsprogrammet i større grad er rettet mot risiko for svikt i arbeidsmåter og manglende etterlevelse av regelverket hos tilsynspart. Endringene medførte at vi i tilsynsprogrammet for 2018 valgte ut tre hovedtema for grundig undersøkelse: klimatilpasning, tunnelsikkerhet og vinterdrift.

Klimatilpasning

I løpet av 2018 gjennomførte vi seks tilsyn med klimatilpasning i Statens vegvesen, i Region midt, nord og vest. Tre av tilsynene undersøkte klimatilpasning i utarbei-

ding av reguleringsplaner, og vi undersøkte totalt 20 reguleringsplanprosjekter. De tre andre tilsynene undersøkte drift og vedlikehold av skredsikrings- og skredvernsobjekt i totalt tolv driftskontrakter. Nye Veier AS har en vesentlig mindre og nyere portefølje enn Statens vegvesen, så vi prøver å tilpasse vårt arbeid til hvor langt Nye Veier AS har kommet som vegutbygger. I løpet av 2018 gjennomførte vi ett tilsyn med klimatilpasning i utarbeiding av reguleringsplaner i Nye Veier AS. Vi undersøkte to reguleringsplanprosjekter.

Våre tilsyn med klimatilpasning i Statens vegvesen viste følgende:

- Plansakene viste at de undersøkte prosjektene i stor grad vurderte virkningene av klimaendringer i arbeidet med reguleringsplaner, men:
- Kontrollplan blir ikke brukt i reguleringsplanprosessen
- Klimafaktor blir til dels beregnet ulikt i reguleringsplanprosjektene
- Klimaendringer blir ikke vektlagt i alle ROS-analyser i reguleringsplanprosjekter
- Driftssakene viste at driftskontraktene ikke kan dokumentere at de inspiserer og drifter skredsikrings- og skredvernstiltakene i tråd med krav.
- Inspeksjonsplanene for skredsikring- og skredvern er mangelfull for flere driftskontrakter
- Enkel inspeksjon av skredsikrings- og skredvernsobjekt blir ikke gjennomført og/eller dokumentert i tråd med krav i flere driftskontrakter
- Styringssystemet for drift og vedlikehold av skredsikring- og skredvern har forbedringspotensial, spesielt når det gjelder maler, definisjoner og minstekrav.

Vårt tilsyn med Nye Veier AS viste følgende:

- Nye Veier AS bruker styringssystemet, og de undersøkte prosjektene har vurdert virkningene av klimaendringer i arbeidet med reguleringsplaner.
- Styringssystemet for planlegging framstår ikke som tilstrekkelig for å være trygg på at Nye Veier AS gjennomfører prosessen riktig, og likt i alle utbyggingsområdene.

Tunnelsikkerhet

Vi gjennomførte to tilsyn med Vegdirektoratets arbeid med tunnelsikkerhet. I det ene tilsynet undersøkte vi om det er tilstrekkelig krav til bruk av ledebil ved tunnelarbeid. I det andre undersøkte vi om periodiske inspeksjoner blir gjennomført og fulgt opp i tunneler som skal oppgraderes. Vi har også tatt for oss beredskap i tre tunneler i Region øst. En av disse rapportene ble ferdigstilt i 2018.

Våre tilsyn med Statens vegvesen med tema tunnel for 2018 viste følgende:

- Trafikksikkerheten ivaretas ikke godt nok ved ledebilkjøring i tunnel.
- Det er fastsatt kompetansekrav og sikret nødvendig opplæring for skiltmyndigheten.
- Det er ikke satt krav til kompetanse av ledebilsjåfører og krav til hvordan de skal håndtere hendelser.
- Vegdirektoratet følger ikke opp resultat fra periodiske inspeksjoner av tunneler. Periodiske inspeksjoner gjennomføres i stor grad, men ikke på en enhetlig måte.
- Vegdirektoratet bruker for lang tid på å oppdatere sentrale retningslinjer.
- Beredskapsplaner er ikke oppdatert og korrekte; ikke alt utstyr er i forsvarlig stand; øvelser er ikke gjennomført.

Vinterdrift

Det ble gjennomført to tilsynssaker med tema vinterdrift i 2018. Den første omhandlet beredskapsplanlegging på værutsatte strekninger i Region vest, mens den andre omhandlet oppfølging av vinterdrift av gang- og sykkelveger i en vegavdeling i Region øst. Basert på erfaringer gjort i tilsynssak om vinterdrift på gang- og sykkelveg, ble det besluttet at de to planlagte vinterdriftssakene i tredje tertial skulle utgå. Tema ble endret fra vinterdrift til trafikksikkerhet for helårssyklisten, og det ble påbegynt en tilsynssak som omhandlet sykkelveginspeksjoner. Rapport fra denne saken blir ferdigstilt i januar 2019.

Tilsynssakene viste følgende:

- Region vest har stort sett et oppdatert og relevant planverk for beredskap på værutsatte strekninger.
- Byggherrens oppfølging av vinterdrift av gang- og sykkelvegnettet gjennomføres i all hovedsak i samsvar med krav satt i den enkelte driftskontrakt.
- Byggherren følger opp at entreprenørens personell, som utfører vinterdrift, har den kompetansen det er satt krav om i kontrakten.

Kommisjonsdelegerte forordninger

For etterlevelse av generell sikkerhetsinformasjon etter forordning 886/2013 ble det ført tilsyn med Vegdirektoratet og NRK. Status var som for tidligere år at Vegdirektoratet ikke formidler et minimum av sikkerhetsrelevant trafikkinformasjon

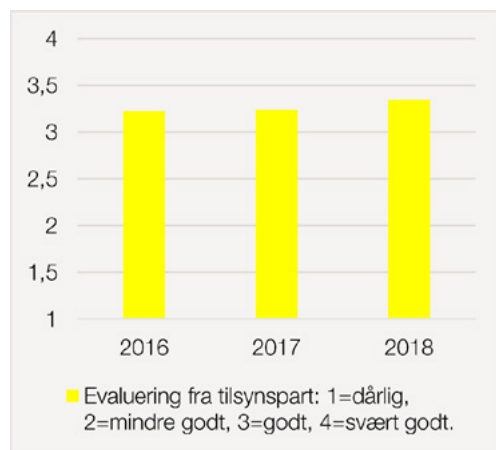
til sluttbrukerne. NRK kan ikke oppfylle kravet, da dette er en følgefeil fra nasjonalt tilgangspunkt som Vegdirektoratet styrer.

For etterlevelse av tilgjengeliggjøring av trafikkinformasjonstjenester etter forordning 962/2015 ble det ført tilsyn med Vegdirektoratet. Vegtilsynet fant at Vegdirektoratet ikke tilgjengeliggjør alle standardiserte metadata og ikke har en søkefunksjon for data.

Indikatorer på måloppnåelse

Indikator 1: Tilsynspart sin tilfredshet

Samlet resultat av evaluering fra tilsynspart i tilsynssakene i 2018 gir en gjennomsnittlig score på 3,3 på skalaen fra 1-4. Resultatene tyder på at tilsynspart opplever Vegtilsynets tilsynssaker som nyttig grunnlag for arbeidet med endring og forbedring. Figuren under viser resultat av evaluering de siste tre årene.

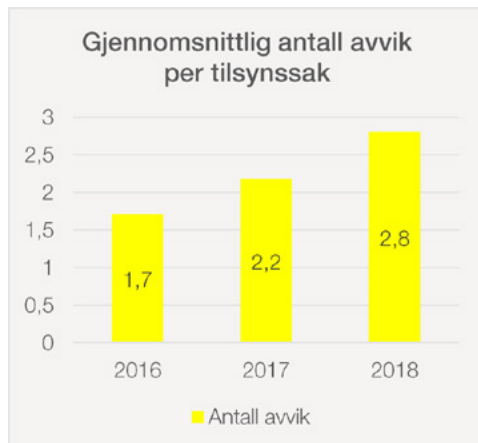
Indikator 2: Gjennomføring av tilsynsprogram i samsvar med plan
Tilsynsprogrammet for 2018 er gjennomført i samsvar med plan.

Det er avgitt 15 tilsynsrapporter, hvorav tolv er systemrevisjoner og tre er rapport etter kontroll i henhold til Kommisjonsdelegert forordning 886/2013 og 962/2015.

Indikator 3: Resultater fra gjennomførte tilsyn

Gjennomsnittlig antall avvik per gjennomførte tilsynssak har i perioden 2016 til 2018 økt fra 1,7 til 2,8 avvik. Ut fra sakenes omfang kan antall avvik variere. Men mange avvik kan også indikere at tilsynsarbeidet i stor grad er risikobasert.

Aktiv pådriver

Vegtilsynet skal også ifølge instruksjonen informere om virksomheten, foreslå endringer i regelverk dersom det er nødvendig, ta initiativ til FoU-arbeid og delta i internasjonalt arbeid som har verdi for Vegtilsynets arbeid.

Informere om virksomheten

Mål:

- Vegtilsynet skal bidra til erfaringsdeling og læring gjennom aktiv formidling av tilsynssaker og andre aktiviteter

Nettside, og direkte kontakt med tilsynspart og andre interessenter, er de viktigste kommunikasjonsmåtene. Oppsummering av tilsynssaker distribueres via NTB.

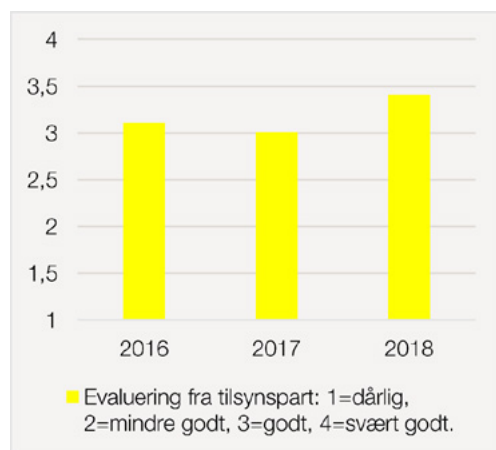
Vegtilsynet legger vekt på god kommunikasjon med de viktigste interessegruppene, som tilsynspart, fagmiljøer og interesseorganisasjoner, og holder innlegg på fagsamlinger i Statens vegvesen og i andre fora.

Indikator 1: Avvik fra aktivitetsplan

Aktiviteter er i hovedsak gjennomført etter plan.

Indikator 2: Tilsynsparts tilfredshet

Resultat av evaluering fra tilsynspart når det gjelder kommunikasjon i tilsynssakene gir en gjennomsnittlig score på 3, 4 på skalaen fra 1-4. Figuren under viser resultat av evaluering de siste tre årene.

Foreslå endringer i regelverk

Mål:

- å bidra til et formålstjenlig regelverk knyttet til sikkerhet i riksveginfrastrukturen.

Vegtilsynet har ikke foreslått endringer i regelverket i 2018. Vi har prioritert FoU-prosjektet «Regelverk på veg». Prosjektet skal etter planen være ferdig medio 2019. Formålet er å sette Vegtilsynet i stand til å bidra til et ideelt regelverk innenfor vegsektoren ved å foreslå velbegrunnede endringer. I tillegg skal det gjennom prosjektet utarbeides et evalueringsprogram for 2019/2020 som identifiserer de største risikoene i dagens regelverk.

Internasjonalt arbeid

Mål for internasjonalt arbeid har vært å ivareta Norges interesser i relevante internasjonale fora, i samråd med Samferdselsdepartementet.

Vegtilsynet følger i tråd med aktivitetsplan med på europeiske organisasjoners aktivitet når det gjelder trafikksikkerhet og arbeidsområder som ligger opptil Vegtilsynets. Vi har deltatt på møter og konferanser i forbindelse med implementering av forordning 886/2013 og forordning 962/2015.

FoU-virksomhet

Målet er å bli et bedre og mer effektivt tilsyn, bidra til felles tilnærming av tilsynsvirksomhet innen transportsektoren og støtte opp under nullvisjonens systemtankegang.

Vegtilsynets FoU-virksomhet i 2018 har vært knyttet til prosjektet «Regelverk på veg», som omtalt tidligere.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Arbeidet med samfunnssikkerhet følger av Samferdselsdepartementets «Strategi for samfunnssikkerhet i samferdselssektoren». Vegtilsynets arbeid i 2018 knyttet til strategien og de prioriterte områdene, følger under.

Klimatilpasning

Et av hovedtemaene i tilsynsprogrammet for 2018 var klimatilpasning.

Vi har fortsatt arbeidet fra 2017 og gjennomført flere tilsyn med Statens vegvesen og ett med Nye Veier AS, for å få et helhetlig risikobilde av om krav til klimatilpasning i planlegging av vegprosjekter etterleves. Det er også utført flere tilsyn med Statens vegvesen for å undersøke om krav til klimatilpasning ved drift av eksisterende veg etterleves, spesielt ras- og skredsikring.

Vegtilsynet har i tillegg undersøkt om Statens Vegvesen (Region vest) sikrer et oppdatert og relevant planverk for beredskap på værutsatte strekninger.

Informasjons- og IKT-sikkerhet

Vegtilsynet gjennomfører årlige risiko- og sårbarhetsanalyser for å avdekke behov for sikkerhetstiltak.

I 2018 har vi etablerte og revidert rutiner for å ivareta informasjons- og IKT-sikkerhet. Blant annet har vi implementert et nytt saks- og arkivsystem for å sikre integritet og konfidensialitet i virksomhetens informasjonsbehandling.

Sikre kritiske objekter, systemer og funksjoner

Når det gjelder sikring av kritiske objekter vil vi i tillegg til klimasakene, vise til tilsynssakene som omhandler tunnelsikkerhet.

Alle tilsynssakene innen tunnelsikkerhet har funn som krever oppfølging, og arbeidet vil være høyt prioritert i 2019.

NØDTELEFON

213

SOS

Fra inspeksjon i Røstetunnelen, Region øst

Styring og kontroll

Mål- og resultatstyring er det overordnede styringsprinsippet i staten. Vegtilsynet følger dette prinsippet, og arbeider med kontinuerlig forbedring av styringssystemet.

Mål og krav til resultatoppnåelse framgår av det årlige tildelingsbrevet. Basert på disse, og føringer gitt i stortingsmeldinger og av Samferdselsdepartementet, etablerer vi strategier og årlige aktivitetsplaner. Aktivitetene og resultatene følges opp og evalueres internt og gjennom styringsdialogen.

Risikovurdering for 2018

Vegtilsynet har utført en risikovurdering, der formålet er å redegjøre for de mest sentrale risikofaktorene for å ikke nå våre mål i 2018, og å håndtere risiko med egnede tiltak.

Vurderingen utgjør en viktig del av beslutningsgrunnlaget for planlegging, prioritering og vurdering av årlige aktivitetsplaner.

Vurderingen viste at Vegtilsynets hovedutfordring i 2018 var å sikre høy kvalitet på tilsynsarbeidet, samt være et målrettet og effektivt tilsynsorgan.

Det er en utfordring å sikre kvaliteten på tilsynssakene slik at de oppnår ønsket effekt på tilsynspart og dermed trafikksikkerheten. En annen utfordring er å rette tilsynet mot de områder der svikt eller avvik i vesentlig grad påvirker trafikksikkerheten. Ett tiltak har vært å samhandle mer med relevante aktører innenfor vegsektoren. For å redusere risikoen evaluerer vi jevnlig vår arbeidsmåte og gjør forbedringer i system og bruken av det.

Videre er det risiko knyttet til å rekruttere og beholde kompetanse. Vegtilsynet er en liten etat og dermed sårbare for sykdom, fravær og turnover. Det kan også påvirke flere av våre resultatmål. Som et risikoreducerende tiltak inngikk vi i 2018 en rammeavtale for bistand i gjennomføring av tilsynssaker og for å viderutvikle tilsynsarbeidet.

Vi identifiserte også risiko knyttet til resultat av FoU-prosjektet «Regelverk på veg». Et tiltak er å ha tett dialog med sentrale aktører i vegsektoren.

Systemer for styring

Vi har i 2018 overført arbeidsprosesser og styrende dokumenter til et nytt kvalitetsstyringssystem etter ISO 9000-standard. Styringssystemet vil være et viktig hjelpemiddel til å nå våre mål, behandle avvik og å legge til rette for høy kvalitet i arbeidsutførelsen.

Det er ikke avdekt vesentlige svakheter eller feil i gjennomførte internkontroller for 2018.

Effektivisering

Ifølge reformen for avbyråkratisering og effektivisering skal alle virksomheter redusere driftsutgiftene med 0,7 prosent. For Vegtilsynet er beløpet satt til kr. 145 000 på kapittel 1323, post 01 Driftsutgifter.

I 2018 har vi gjennomført flere tiltak for å utnytte tildelte ressurser og for å øke produktiviteten, blant annet ved å:

- ta i bruk et nytt saks- og arkivsystem.
- starte arbeidet med å innføre digital post for virksomheter (DPV) og å implementere programvare for offentlig postjournal (eInnsyn).
- implementere tidsstyring i virksomheten for å disponere ressurser og fagkompetanse bedre
- ta i bruk tre avtaler fremforhandlet av statens innkjøpssentral
- gjennomføre videomøter ved tilsynsintervju og i andre sammenhenger, når dette er hensiktsmessig

Fellesføring om arbeidslivskriminalitet

For å motvirke arbeidslivskriminalitet bruker Vegtilsynet Difis standard kontraktskrav ved alle anskaffelser for å sikre ivaretagelser av lønns- og arbeidsvilkår. I 2018 har vi ikke gjennomført anskaffelser i risikoutsatte bransjer, og tildelinger av tjenestekontrakter inneholder store krav til formell kompetanse. Risikovurderingene avdekker lav risiko for brudd på kravene og vi har derfor ikke gjennomført ytterligere kontroll.

Personalmessige forhold

Inkluderende arbeidsliv

Vegtilsynet er en inkluderende arbeidslivsbedrift (IA), og har tilbud om en times trim i arbeidstiden, fadderordning for nyansatte, samt seniorpolitiske tiltak. Vi vil fortsatt ha høy oppmerksomhet på intern effektivisering, kompetanseutvikling og kvalitet, samtidig som vi vil arbeide for et godt arbeidsmiljø i virksomheten.

Sykefraværet i 2018 var på 1,1 prosent og er en nedgang fra 2017. Resultatmålet i avtaleperioden var å holde sykefraværet under fire prosent. Vi har i 2018 gjort flere tiltak for å holde et lavt sykefravær, og det var ingen langtidssykemeldte i 2018. Vår vurdering er at i mindre virksomheter som Vegtilsynet kan sykefraværet målt i prosent gi forholdsvis store svingninger.

Ansatte får tilpasset arbeidsplassen sin ved innkjøp av anbefalt utstyr. Kontorlokalene har adkomst med heis og er ellers universelt utformet.

Tilsynet har rutiner for håndtering av mobbing og trakassering. Ingen slike saker ble meldt inn i løpet av 2018.

År	2016	2017	2018
Sykefravær	6 %	8,5 %	1,1 %
Mål	4 %	4 %	4 %

Likestilling og diskriminering

Vegtilsynet legger vekt på jevn kjønns- og aldersfordeling. Pr 31.12.18 er det fem (38 prosent) kvinner og åtte (62 prosent) menn ansatt i Vegtilsynet. Gjennomsnittlig alder er 41 år, hvorav snittalder på kvinner er 47 år og menn 38 år. Per 31.12.2018 var den eldste ansatte 54 år og den yngste 30 år.

År	2016	2017	2018
Fast ansatte	12	14	13
Snitt alder	45	43	41
Antall kvinner	6	7	5
Andel kvinner (%)	50 %	50 %	38 %
Snitt alder kvinner	41	42	47
Antall menn	6	7	8
Andel menn (%)	50 %	50 %	62 %
Snitt alder menn	49	43	38

Bemannings-, kapasitets-, og kompetansesituasjonen i virksomheten
 Vegtilsynet har i 2018 i stor grad vært bemannet i henhold til rammene. Det har vært noe turnover, som har påvirket vår kapasitet til å gjennomføre enkelte oppgaver.

Det utarbeides årlig en kompetanseplan for å sikre at Vegtilsynet har tilstrekkelig kompetanse til å oppfylle årets mål. I 2018 er det gjennomført flere kompetansehe- vende tiltak, samt inngått avtale med konsulenter til bistand i tilsynssaker og FOU- arbeid.

Gang- og sykkelsti på E18 mellom Stavanger og Kristiansand

5. Vurdering av fremtidsutsikter

Vegtilsynet har gradvis blitt tilført økte ressurser og nye oppgaver. Endring i organisering og etablering som et eget forvaltningsorgan i 2017, tildeling av virkemidler ved oppfølging av avvik, en økning i antall stillinger fra fem i 2012 til 15, ansvar for tilsyn med Nye Veier AS og en kontrollfunksjon etter Kommisjonsdelegert forordning, er endringer som er gjort.

Regjeringens satsing på samferdsel, gjennomføring av regionreform og teknologisk utvikling i vegsektoren kan påvirke Vegtilsynets oppgaver i årene som kommer. Regjeringen har også mål om en mer effektiv offentlig sektor.

Nasjonal transportplan 2018–2029 legger opp til fortsatt prioritering av og økte bevilgninger til veginfrastrukturen, både når det gjelder nybygging og satsing på drift og vedlikehold.

En uttalt forventning er at aktørene innenfor vegsektoren skal skape mer infrastruktur og transport for mindre ressurser.

Vår vurdering er at det er særlig tre forhold som utfordrer dagens regelverk i vegsektoren.

For det første kan oppmerksomheten mot mer kostnadseffektiv bygging og drift, skape en målkonflikt mellom «mer for mindre» og sikkerhet på vegene. Det kan fordre et mer fleksibelt og målbasert regelverk.

Dagens regelverk består i stor grad av detaljreguleringer i form av vegnormaler. Regelverket må ikke være til hinder for å utvikle og ta i bruk ny teknologi innen bygging, drift og vedlikehold av vegen og for kjøretøy. Teknologiu utviklingen går raskt. Det stiller store krav til kunnskap om hvordan den fysiske og digitale infrastrukturen skal utvikles og reguleres for å ivareta framtidens vegtransportssystem. Store og raske endringer fordrer et sterkt formåls- og styringsbasert reguleringsregime.

For det andre er aktørbildet både på eiersiden og den utførende siden i endring. Dagens insentivstruktur og målstruktur utfordres for å gjennomføre NTP. Videre ser vi at nye kontraktsformer mellom entreprenører og vegeierne tas i bruk. Dette utfordrer regelverket i form av hvem og hva som skal reguleres i lov og forskrift, sett opp mot fleksibilitet i avtaler mellom vegeier og utførende.

Det tredje forholdet er at det fremover blir viktigere å sikre IT-systemer. Informasjon om tilstand på veg vil gis, og styring av vegtrafikk vil skje gjennom IT-systemer. Det krever et tett integrert regelverk mellom IT-sikkerhet og veg.

Vår vurdering er at regulatorrollen må være mer proaktiv, og at utviklingen bør gå i retning av et mer funksjonsbasert lov og forskriftsverk.

Vi er tildelt kontrollfunksjon og fører tilsyn med etterlevelse av Kommisjonsdelegert forordning 886/2013 og 962/2015, som handler om å gi sikkerhetsrelatert informasjon til trafikantene, og tilgjengeliggjøring av trafikkinformasjon i sanntid.

For å få et godt resultat kreves det robuste IT-løsninger. Vår vurdering er at det trengs bedre integrering av IT-systemer, som igjen fører til større kompleksitet og økt sårbarhet.

Et av flere virkemidler for å unngå IKT-hendelser er innføring av ny sikkerhetslov og forskrifter i 2019. Vi ser for oss at behov for tilsyn med bruk av ITS-løsninger og innen IKT-sikkerhet vil øke i tiden fremover.

Antall omkomne på norske veger i de siste tre årene er de laveste tallene på 70 år. Men antall hardt skadde minker ikke i samme grad. Alle aktører i trafikksikkerhetsarbeidet må derfor opprettholde og styrke innsatsen for å nå de nasjonale sikkerhetsmålene.

Vi ser at ulykkestallene på fylkesvegene ikke har samme nedgang som for riksvegene. Vår vurdering er at tilsyn med eier av fylkesvegene kan være et av flere egnede tiltak for å få ned antall alvorlige ulykker i tiden som kommer.

Fra inspeksjon av skrednett i Region nord

Årsregnskap

Ledelseskommentar for årsregnskapet 2018

Vegtilsynet ble opprettet i 2012 og er underlagt Samferdselsdepartementet. Vegtilsynet er en bruttobudsjettert virksomhet og regnskapet for 2018 er ført etter kontantprinsippet.

I 2018 har Vegtilsynet disponert tildelinger på kr 20.299.000,-, under kap. 1323 post 01. Disse har bestått av kr 19.059.000,- i ordinær bevilgning, kr 273.000,- som budsjettmessig virkning av lønnsoppgjøret og kr 967.000,- i overføring av ubrukt bevilgning fra 2017.

Vegtilsynet har i 2018 ikke hatt driftsinntekter, investerings- og finansposter, innkrevingsvirksomhet, tilskuddsforvaltning eller andre overføringer til/fra staten.

Vegtilsynet har i 2018 hatt en mindretgift i forhold til bevilgning på kr 1.519.000,-. Mindretgiften skyldes i hovedsak ubesatte stillinger i perioder av året, samt lave kostnader enn estimert knyttet til et FoU-prosjekt. Det er søkt om å overføre kr 550.000,- av ubrukt bevilgning til 2019.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Samferdselsdepartementet. Regnskapet gir etter vår vurdering et dekkende bilde av disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter og balanseposter.

Riksrevisjonen er ekstern revisor for Vegtilsynet. Revisjonsberetning antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2019 og vil bli publisert på virksomhetens nettsider sammen med årsregnskapet så snart den foreligger.

Trude Tronerud Andersen

direktør

Vegtilsynet

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på oppgjørskontoen.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del, med bevilgningsrapporteringen, og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Den stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev

for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt.

Bevilgningsrapportering

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2018						
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2018	Merutgift (-) og mindre-utgift**
1323	Driftsutgifter	01	A, B	20 299 000	18 780 313	1 518 687
1633	Nettoføringsordningen	01		0	829 371	
<i>Sum utgiftsført</i>				20 299 000	19 609 683	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post		Samlet tildeling*	Regnskap 2018	Merinntekt og mindre-inntekt (-)
5309	Tilfeldige inntekter, Ymse	29		0	20 056	
5700	Folketrygdens inntekter, Arbeidsgiveravgift	72		0	1 538 826	
<i>Sum inntektsført</i>				0	1 558 882	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					18 050 801	
Kapitalkontoer						
713215	Endring i mellomværende statskassen				1 031	
<i>Sum rapportert</i>					18 051 832	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)						
				31.12.2018	31.12.2017	Endring
713215	Mellomværende med statskassen			-468 779	-469 810	1 031

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger*	Samlet tildeling
1323 01	967 000	19 332 000	20 299 000

* Årets tildelinger består av ordinær tildeling kr 19.059.000 og virkning av lønnsoppgjøret kr 273.000.

Note B Forklaring til beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Merutgift (-)/ mindre utgift	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp **	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
1323 01	1 518 687	1 518 687	967 000	967 000

** Maksimalt beløp som kan anmodes å få overført er 5 prosent av årets tildelinger, kr 19.332.000,-.

Avtaler som forplikter utover budsjettåret

I tildelingsbrevet for 2018 fremgår at Vegtilsynet har fullmakt etter bevilgningsreglementet til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret. Vegtilsynet har per 31.12.2018 tre avtaler som forplikter utover budsjettåret. Disse gjelder tjenesteavtaler om kjøp av IKT- og lønns- og regnskapstjenester, i tillegg til leieavtale av kontorlokaler inklusive renhold og parkering.

Forpliktelser	Forpliktelser 2018 (mill.kr)	Forpliktelser 2019 (mill.kr)	Avtalens totalverdi (1.1.2018– opphørsdato) (mill.kr)
Tjenesteavtaler	2,3	1,7	4,0
Leieavtale	1,6	1,6	6,4
Sum forpliktelser	3,9	3,9	10,4

Artskontorrapportering

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2018

	Note	2018	2017
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	12 442 528	11 330 059
Andre utbetalinger til drift	3	6 337 470	6 398 857
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		18 779 998	17 728 916
Netto rapporterte driftsutgifter		18 779 998	17 728 916
Investerings- og finansinntekter til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter		-189	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		-189	0
Investerings- og finansutgifter til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling av finansutgifter		126	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		126	0
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	4	315	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler*			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		20 056	18 637
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		1 538 826	1 404 040
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		829 371	945 742
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-729 512	-476 935
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		18 050 801	17 251 980
Oversikt over mellomværende med statskassen**			
Eiendeler og gjeld		2018	2017
Fordringer		0	0
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-468 779	-469 810
Skyldige offentlige avgifter		0	0
Annen gjeld		0	0
Sum mellomværende med statskassen	8	-468 779	-469 810

Note 2. Utbetalinger til lønn

	31.12.2018	31.12.2017
Lønn	10 037 564	9 397 107
Arbeidsgiveravgift	1 538 826	1 404 040
Pensjonsutgifter*	1 160 153	1 095 553
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-414 367	-664 885
Andre ytelser	120 351	98 245
Sum utbetalinger til lønn	12 442 528	11 330 059
Antall årsverk**:	13,4	13,3

* premiesats for 2018 er 14 prosent

** antall årsverk fast ansatte

Note 3. Andre utbetalinger til drift

	31.12.2018	31.12.2017
Husleie	1 614 895	1 588 264
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	10 300	162 398
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	16 140	24 488
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	1 190
Mindre utstyrsanskaffelser	179 663	181 488
Leie av maskiner, inventar og lignende	825 818	418 729
Kjøp av fremmede tjenester	2 064 443	2 852 782
Reiser og diett	585 766	532 957
Øvrige driftsutgifter	1040 444	636 561
Sum andre utbetalinger til drift	6 337 470	6 398 857

Note 4. Finansinntekter og -utgifter

	31.12.2018	31.12.2017
Renteinntekter	-189	0
Sum innbetaling av finansinntekter	-189	0
Renteutgifter	126	0
Sum utbetaling av finansutgifter	126	0

Note 8. Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A. Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

		31.12.2018	31.12.2018	
		Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler				
	Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
	Obligasjoner	0	0	0
	Sum	0	0	0
Omløpsmidler				
	Kundefordringer	0	0	0
	Andre fordringer	0	0	0
	Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
	Sum	0	0	0
Langsiktig gjeld				
	Annen langsiktig gjeld	0	0	0
	Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld				
	Leverandørgjeld	-130 137	0	-130 137
	Skyldig skattetrekk	-468 779	-468 779	0
	Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
	Annen kortsiktig gjeld	0	0	0
	Sum	-598 916	-468 779	-130 137
Sum		-598 916	-468 779	-130 137

* Eier virksomheten finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fylles også ut note 8 B. Vegtilsynet eier ikke finansielle anleggsmidler.

E18 mellom Kristiansand og Stavanger